

निशाणी क्र. २७ वरील आदेश

(पारित दिनांक ०३.०४.२०२४)

१. वादीने सदरचा अर्ज त्याचे दाव्यात दुरूस्तीसाठी दाखल केला आहे. प्रतिवादीने सदर अर्जावर पाठिमागिल बाजुस त्यांचे म्हणणे देउन अर्जास विरोध दर्शविला आहे. अर्ज व म्हणणे वाचले, दोन्ही बाजुचा युक्तीवाद ऐकला.

२. दोन्ही बाजुचे कथन व म्हणणे तसेच युक्तीवाद यावरून खालील मुद्दे निर्णयासाठी उपस्थित होतात. सदर मुद्दे व त्यांचे निष्कर्ष कारणमिमांसेसह खालीलप्रमाणे:-

मुद्दे**निष्कर्ष**

१. दाव्यातील प्रस्तावित दुरूस्तीस परवानगी देणे योग्य आहे का?

होय.

२. आदेश ?

अंतिम आदेशाप्रमाणे.

का र ण मि मां सा**मुद्दे क्र.१ व २:-**

३. वादीने वाद मिळकतीबाबत मालकी घोषित करून उद्घोषणा व ताबा मिळणेकरीता दावा दाखल केलेला आहे. आता वादीला बदलेल्या परिस्थितीनुसार मुळ दाव्यात दुरूस्ती करणे आहे. वादीच्या वडिलांना सर्व्हे क्र. ८३ मध्ये मौजे भरजहागीर येथील शेतजमीन ही भुदान यज्ञ मंडळ मध्ये मिळालेली असल्यामुळे व त्यासंबंधीचे पत्र वादीला आज रोजी उपलब्ध असल्यामुळे त्याविषयी वादीला परिच्छेद क्र. ३-अ नंतर परिच्छेद क्र. ३-ब म्हणून तसेच परिच्छेद क्र. ८-ब मध्ये नंतर ब-१ म्हणून अर्ज परिच्छेद क्र. १ मध्ये ३-ब व ब-१ या सदरात नमुद केलेला मजकुर दाव्यात समाविष्ट करायचा आहे. सदर दुरूस्तीमुळे प्रतिवादीचे नुकसान होणार नाही त्यामुळे दुरूस्तीस परवानगी मिळणे आवश्यक आहे असे वादीचे अर्जातील कथन आहे.

४. प्रतिवादीने त्याच्या म्हणण्याव्दारे अर्जास तीव्र विरोध दर्शवून अर्ज कायदेशीर नाही, वादीने वादपत्रात त्याच्या वडिलाने दावा मिळकत विकत घेतल्याचे नमुद केलेले आहे.

तर प्रस्तुत अर्जाद्वारे वादी विरोधाभासी कथन करित आहे. दावा पुराव्याला असुन दाव्याची समपरिक्षा चालु झाली असल्याने अर्ज नामंजुर करावा अशी विनंती केली आहे.

५. दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश ६ नियम १७ हा दाव्यातील पक्षकाराना त्यांचा दावा किंवा कैफियत न्यायालय ठरवेल त्यानुसार परवानगीची संधी देणे असा आहे. दुस-या बाजुचे अपरिमीत नुकसान होत नसेल किंवा त्यांच्यावर गंभीर अन्याय होत नसेल तर दुरुस्ती मान्य करायला न्यायालयास मुभा आहे जर दुरुस्तीमुळे दाव्याच्या मुळ स्वरूपात काही बदल होणार नसेल तर दुरुस्ती मान्य करता येते.

६. प्रस्तुत प्रकरणात वादीच्या पुराव्याची बाजू सुरू झाल्यानंतर पुराव्याकामी शपथपत्र नि.क्र. २० वर दाखल केले असुन प्रकरण वादीच्या उलटतपासासाठी प्रलंबित आहे. वादी मागीत असलेली दुरुस्ती अथवा समाविष्ट करू इच्छित असलेला मजकुर हा दावा मिळकतीच्या संदर्भातील काही तथ्य असून वादीला सदर तथ्याबाबतची माहिती प्रस्तुत अर्ज दाखल करतेवेळी झाले असल्याचे वादीच्या वतीने नि.क्र.२६ सोबत भूदान यज्ञ मंडळ यांनी वादीला दिलेले पत्र दाखल केलेले आहे. सदर पत्र हे दावा मिळकतीच्या सर्वे नंबर संबंधीत आहे. वादीला सदर तथ्याची माहिती ही दावा दाखल केल्यानंतर झाली असल्याचे वादीचे अर्जातील कथनास सदर पत्रामुळे पुष्टी मिळते. प्रकरणात वादी साक्षीदाराचे पुराव्याचे शपथपत्र दाखल केले असले तरी त्यावर उलटतपास होणे बाकी आहे. सदर प्रकरण हे सकारात्मरित्या पुराव्यास लागलेले आहे असे म्हणता येणार नाही. प्रतिवादीस दावा दुरुस्तीनंतर त्याचे दुरुस्तीच्या अनुषंगे कैफियत देण्याची संधी मिळणार आहे. अर्जातील प्रस्तुत दुरुस्तीच्या अनुषंगेचा मजकुर हा घटनेचा तथ्य असल्याने वादीस त्याचे पूर्ण कथन अभिलेखावर आणण्यासाठी दाव्यात दुरुस्तीची परवानगी देणे योग्य ठरणार आहे. दुसरे म्हणजे वादी हा वादीला दुरुस्तीस परवानगी दिल्यास विरोधीभाषी कथन वादपत्रात येणार आहे, असा प्रतिवादीचा आक्षेप आहे. वाद पत्राचे अवलोकन केले असता दावा वादपत्र परिच्छेद क्र.२ मध्ये २०.१२.१९९४ ला वादीच्या वडीलांनी वाद जमीन ही विकत घेतली असे आहे व याठिकाणी वादी हा भूदान यज्ञ मंडळाकडून मिळकत मिळाली असल्याचे नमूद करून प्रस्तावित दुरुस्ती

मागत आहे. याठिकाणी वादी हा दावा मिळकतीच्या स्त्रोताविषयी वेगवेगळे कथन जरी वादपत्रात करू इच्छित असला तरी वादीला सदर कथन करण्यास प्रतिबंधित करता येणार नाही. वादीला आपली बाजू अथवा केस त्याच्या इच्छेनुसार मांडण्याचे स्वातंत्र्य आहे व ती शाबीत करण्याची जबाबदारी त्याच्यावरच राहणार आहे. वादी हा विनंती परिच्छेदामध्ये त्यास सर्वे नं.८२ मधील ११ एकर जमीनीचे पट्टेदार असल्याबाबतची घोषणा मिळण्याची विनंती प्रस्थावित दुरुस्तीद्वारे करित आहे. प्रस्तुत दावा हा सुरूवातीस नमूद केल्याप्रमाणे घोषणा व ताबा दावा मिळकतीचा ताबा मिळण्याबाबतचा आहे. प्रस्तुत प्रकरण सकारात्मकरित्या पुराव्याला लागलेले नाही. वादीने पुर्वीच्या दावा विनंतीपरिच्छेदामध्ये दुरुस्ती अनुषंगे वाढीव विनंती करित आहे. वर उल्लेख केल्याप्रमाणे प्रतिवादीला प्रस्थावित दुरुस्तीनंतर त्याची कैफीयत मांडण्याची संधी प्रतिवादीस मिळणार आहे व सदर दुरुस्तीमुळे दाव्याच्या मुळ स्वरूपात कोणताही आमलाग्र असा बदल होत नाही अथवा प्रतिवादीचे अपरिमीत असे हानी होईल असेही दिसून येत नाही. याउलट वादीची प्रस्थावित दुरुस्ती नाकारल्यास दावा मिळकतीअनुषंगे दाव्याचे अनेकीकरण होण्याचे (Multiplicity of proceeding) होण्याची शक्यता नाकारता येणार नाही.

७. प्रस्तुतचा अर्ज मंजूर करित असतांना या ठिकाणी हे नमुद करावे लागेल की, प्रस्तावित दुरुस्तीच्या अनुषंगे वादीने विलंब केलेला आहे. यापूर्वीस ही वादीने नि.क्र.१३ व २४ वर दावा दुरुस्तीसाठी अर्ज दिलेले होते. नि.क्र.१६ वरील अर्ज हा दि.३०.१०.२०२३ रोजी दाखल केला होता व प्रस्तुत अर्जासोबत नि.क्र.२६ सोबत दाखल केलेले पत्र हे दि.२८.०९.२०२३ रोजीचे आहे, म्हणजे वादीला सदर पत्राच्याअनुषंगे असणारी वस्तुस्थिती नि.क्र.२४ वरील अर्ज दाखल करतांना ज्ञात होती. मात्र, वादीने प्रस्तुतच्या प्रस्तावित दुरुस्तीस विलंब केल्याचे दिसून येते. प्रतिवादीला सदर विलंबामुळे निश्चितच नुकसान झाले आहे. मात्र, सदरच्या विलंबामुळे प्रतिवादीचे झालेले नुकसान हे खर्चाच्या स्वरूपात भरून काढता येईल. सबब, मुद्दा क्र.१ चे उत्तर होकारार्थी नोंदवून मुद्दा क्र. २ खालीलप्रमाणे आदेश करण्यात येत आहे.

आ दे श

१. वादीचा नि.२७ वरील दावा दुरुस्तीचा अर्ज रक्कम रुपये १०००/- खर्च प्रतिवादीस देण्याच्या अटीवर मंजूर करण्यात येत आहे.
२. प्रस्तुत अर्जात नमूद केल्याप्रमाणे वादीस दाव्यात दुरुस्ती करण्याची परवानगी देण्यात येत आहे.
३. सदरची दुरुस्ती वादीने विहित मुदतीत करावी व दुरुस्त प्रत सादर करावी.

दिनांक:- ०३.०४.२०२४

स्वा/-
(शरद ना. गवळी)
सह दिवाणी न्यायाधीश (क.स्तर),
रिसोड.

CERTIFICATE

I affirm that the contents of this P.D.F. File Order/Judgment are same word to word, as per the original **Order**.

Name of the Jr Clerk	:	K.W. Maske (Jr.Clerk)
Name of court	:	Jt.C.J.J.D.& JMFC, Risod.
Date	:	03.04.2024
Order signed by the Presiding Officer	:	03.04.2024
Order uploaded on	:	05.04.2024